

სახალხო ფურცელი

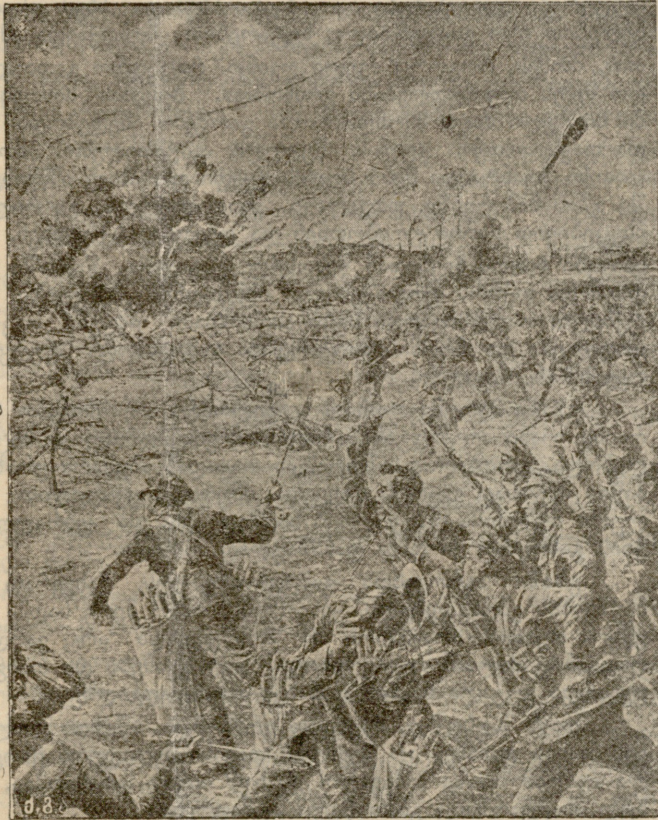
სურათებიანი ჟამბიჯი

გაერთიან. № 420

ლაგატიის № 75

კვირა, 1 ნოემბერი 1915 წ.

რ მ ი ს ს უ რ ა თ ე ბ ი

1) ინგლისელთა იერიში—სიშტებით და ხელით სასროლ ყუმბარებით. 2) ყუმბარებისაგან განადგურებულ ქალაქში არც ერთი ცოცხალი არსება აღარ დარჩენილა, მხოლოდ მერცხლები დასტორიან ნანგრევებს გაფრენის წინ.

თქრთ ზვარი

თვალს ლულავ და ლაწვს გიბურავს—მელნისფერი წამწამთ ჩერო.—
და შენ ძალგის, ემაგ სახით შენს წინ ღმერთიც შეაჩერო,
დაავიწყო ლელვა ზღვასა და კეცხლს გული გაუყინო,
ენა მისცე თვით სიჩუმეს—მაგრამ არ კი მოუსმინო!..

... თვალს ლულავ და ბაგეს აპობ—ლალის ჯაჭვით გადანაბას
და მაგ წუთში ჰქმნი და ამხსერევ—თვით დასასრულს და დასაბამს!..

*

გამონაკვეთ ფიქალის მკერდს—თხელ მარმაშის ფარდა ჰფარავს—
და ეგ ფარდა რალაც ჯადოს—მკვეთრის ელვით დაუბზარავს,
და ნათლად სხანს—ოქროს ჯვარი როგორ გიმკობს გულის კარებს!—
ბრწყინავს, ბრწყინავს იგი ჯვარი და ორ გუმბათს გიელვარებს!..

... გამონაკვეთ ფიქალის მკერდს, ჯადოსნური ფარდა ჰფარავს,
და მის ლელვა, წარსაწყმენდალ ათი ათას გულს იპარავს!..

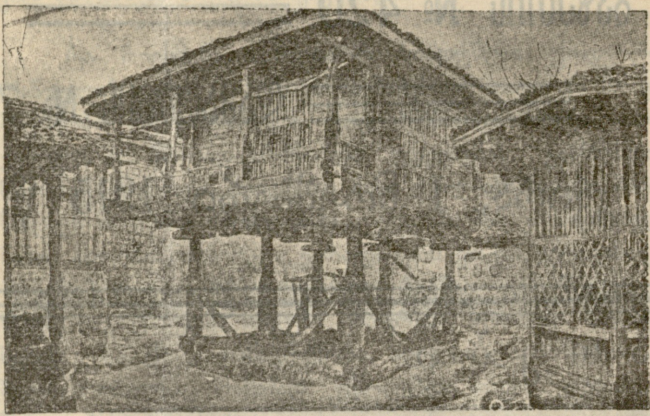
*

და მე მიკვირს... ეგ გული ხომ ტაძარია შეცოდების,
შიგ ცლუნება ჰპულობს მავნე და კანდელი ბრწყინავს ვნების?—
შიგ ლამაზი გველიც სცხოვრობს—და სატანა ათას გვარი;
მაშ მაგ არა რწმენის ტაძარს—რად ამშვენებს რწმენის ჯვარი?!..
... მიკვირს, ღმერთი სილამაზემ ისე როგორ შეისყიდა,
რომ მის ჯვარი—ბოროტების სამრეკლოზე ჩამოჰყიდა?!..

24 ოქტომბერი.

ს. ფაშალიშვილი.

ჭ ა ნ ე თ ი

ნალია (სასიმინდე).

მღცრიკული

ჭერჭარტ ჰაუპტმანისა.

ციურისში საღამოთი გვიან დაბრუნდა. პაწია ოთახი სახურავის ქვეშ „მტრედში“, ცოტაოდენი პური და წმინდა წყალი ძილის წინად—აი ყველაფერი რაც მისთვის საჭირო იყო.

ცოტა ხანს ეძინა; შფოთავდა. დილის მეხუთე საათზე უკვე ფეხზე იდგა. თავი სტკიოდა. ეს გუშინდელ რკინის გზით მოგზაურობას მიაწერა.

ამ გვარი მოგზაურობის ასატანად ნერვები კი არა თოკები უნდა გქონდეს. სძულდა რკინის გზები, ეს მუდმივი რახუნი, ხმაურობა, ჭახა-ჭუხი, განუწყვეტელი სურათების ცვლა. სძულდა ყველაფერი ეს და მასთან ერთად უმეტესი ნაწილი ეგრედწოდებული კულტურის ეგრედწოდებული კეთილდღეობა. ჯერ მარტო სენ-გოტარდის ხვრელი ნამდვილი წამებაა. იჯდე ვაგონში უძრავად მბუჯრავ საწარფის შუქზე და იცოდე, რომ შენი თავის ზევით საშინელო, ვებერთელა ქვის ზინია ამართული... და მასთან ეს ყურების გამომჟღავნებელი და ტვინის შემრყეველი რახუნი. ასეთი წამებისაგან შეიძლება ჰკუთხე შესცდე! ძნელი წარმოსადგენია, თუ რა დაემართა, როგორი შიში გამოსცადა როდესაც ეს ხმაურობა ერთი წამით შესწყდა და მერე უკვებ ხელ-ახლა ასტყდა ისეთი საზარელი ბრახუნი, ჭრა-ჭუნდი, თითქო მთელი ჯოჯობნით გააფთრებული თავს დასცემოდეს... არა, ის თავისდღეში გოტარდს აღარ გაივლის.

ადამიანს მხოლოდ ერთი თავი აბია მხრებზე. საკმარისია, რომ იგი გაუბრუნდეს, საკმარისია შიგ ისეთი ზუზუნ-გუგუნე ატყდეს, როგორც ფუტკრის სკაში,—და მხოლოდ ეშმაკი და თუ აღადგენს წესრიგს: ყველაფერი საზღვრებიდან გამოვა, სიმთელეს დაკარგავს, ჯაჭვებს იწყვეტს და თავის ნებით აქეთ-იქით გაიფანტება.

მთელი ღამე ეს სტანჯავდა, ეხლა კი უძვევლია თავს დაანებებს. მოწმინდელი ცა, ცივი დილა თავისას გაიტანს. მერე კიდევ, აქედან ხომ გერმანიაში ფეხით წავა.

პირი დაიბანა, ტანთ ჩაიცვა. როდესაც ქალამნების თასმებს იკრავდა, გაახსენდა როგორ მოიფიქრა ასეთი ტანთ-საცმელის ტარება, რომელიც ასე არჩევდა მას სხვა ადამიანებში; მის წინ გაიარა ოსტატ ლიფენბახის ფიგურამ. უკვებ აზრის ერთი ნახტომით თავისი ბავშვობის ხანაში მოხდა; დაინახა თავისი თავი სკოლაში მიმავალი, ეგრედწოდებულ ნორმალურ ტანისამოსში; აფთიაქის დახლიდან მამის მელოტი თავი გამოიყურება და ნაზად დასცინის შვილის ფორმას. ტყუილად კი არ ამბობდა ხოლმე დედა, რომ მამა არასდროს იპოქონდრით ავად არ გახდებო. მოხუცის მელოტი თავის უკან ადმოიხედა ახალგაზრდა ქალის სახემ. რა საოცარი განსხვავებაა! საკვირველია, რატომ ამას წინად ვერ ამჩნევდა.

ქალამნები დაიმაგრა. თეთრ თივთიკის კაბაზე ქამრად თოკი შემოიჭირა, თავზე კი ბაწარი შემოიხეცა.

სასტუმროს დერეფანში ძველი სარკე ეკიდა. როცა გვერდზე გაუარა ერთი წამით შეჩერდა და შიგ ჩაიხედა—სწორედ მოციქულის შესახედაობა ჰქონდა. გრძელი ქერა თმა, სქელი, მოწითალო წვერი; გამბედავი კუშტი და იმავე დროს უსაზღვროდ ლმობიერი სახე. თეთრი ბერმონაზონის კაბა, რომელიც არ უზღუდავდა მოძრაობათა თავისუფლებას იმის ღამაზე, მოყვანილ, მოქნილ და სამხედრო ვარჯიშობით გაკაჟებულ ტანს.

სიამოვნებით სინჯავდა თავის თავს. რატომაც არა?

რატომ არ შეიძლება თავისი თავით აღტაცებაში მოვიდეს? ბუნებით ხომ ყოველი ნაბიჯის გადადგმაზე სტკებდა. ქვეყანაზე მოგზაურობის დროს ხომ გადადის ერთი სასწაულიდან მეორეზე და

სხვებისათვის შეუმჩნეველი საგნები მასში ხომ ზეაღმტაც თრთოლვას იწვევენ.

ამასთანავე ეს ახალი სამკაული, არსებითად, ამთავრებს მთელ ტანთსაცმელს. ადვილად შეიძლება იფიქრო, რომ ბაწარი თავზე თმების დასაჭერად არის მოხვეული. ყველა კი ვერ შეამჩნევს, რომ იგი წმინდანების შერავანდელს ჰგავს. წმინდანები ხომ აღარ არიან ანუ უკედ რომ ვსტკვათ: სიწმინდის შარავანდელი ბუნების ყოველ ქმნილებას ეკუთვნის, სულ პაწია ყვავილს, სულ პაწია მწერსაც კი; და მხოლოდ უმეცარის თვალი ვერ შეამჩნევს ყოველ არსების გარშემო სიწმინდის შუქსა.

ქუჩა ჯერ სულ ცარიელი იყო. მხოლოდ მზე უხვად აანეგდა ზედ თავის სხივებს. აქ-იქ დედაძინაზე სახლების გრძელი, ირიბი ჩრდილები გაწოლილიყვნენ. ერთ ვიწრო შესახევეში შეუხვია და ჩქარა მშვენიერ მინდვრებსა და ზოლიან ბალახს შუა გაჩნდა. ხანდა ხან შეხვდებოდა ძველებური სახლი, მაღალი, წვეტიანი სახურავით, ვიწრო, სულ მთლად ყვავილებით აღსავსე ბაღით; მერმე ისევ მინდვრები და ვენახები იყო. ჰაერი სხვა და სხვა ყვავილების სუნნელებით იყო გაჟღენთილი; ნეტარებით სუნთქავდა ამ ჰაერს, სუფთას, მძიმეს, როგორც ძველი ღვინო. რაც დრო გადიოდა მით უფრო მეტს თავისუფლებასა გრძნობდა. ბუნებას მისთვის უძლეველი მიწოდველი ძალა ჰქონდა როცა გარშემო იხედებოდა. ისე გრძნობდა თავს თითქო გულის წყლული გაუთიფლესო. მთელი ეს შუქი თითქო ჰფანტავდა მისი სულის წყვიდად. ახალ ამწვანებულ ბალახში გზის ნაპირებზე. უთვალავი ყვითელ-გულა გვერილები პატარა მხეცებივით გამოიკურებოდნენ და თვალსა სჭრიდნენ. მზის ირიბი სხივები ხილის ხეებიდან წამოსულ ყვავილთა წვიმაში გამოსჭვივოდნენ და ოქროს ფოლაქებივით იბნეოდნენ მდელიოზე. არყის ხეებს ტკბილი, თაფლისებური სუნი ასდიოდათ. იმდენი სიცოცხლე, კმაყოფილება და შრომის მოყვარეობა გამოისმოდა ფუტკრების ნაადრევ ხმაინ ბზულიში!

გზაზე მზრუნველობით სცდილობდა არ მოესპო არსებობა ან რაიმე ზიანი არ მიეტანა არაფრისათვის რაშიაც კი სიცოცხლე იმალებოდა. ფრთხილად იშორებდა თავიდან აბეზარა კრახანას, ყოველ პაწია მწერსაც გვერდს უხვევდა. ძმური სიყვარულით იყო გამსჭვალული ბუზებისა და კოლომ-სადმიც კი, და უბრალო კომმოსტოს ქიის გასრესაც კი დიდ დანაშაულად მიაჩნდა.

გზაში აგროვებდა გამტვრიანებულს, ნახევრად დამჭვარს, ბავშვების გადაგდებულს, ყვავილებს, რათა მერე საღმე წყალში ჩაეწყო. თვითონ არასდროს არ მოსწყვეტდა არც ვარდს, არც იას, რადგანაც ძალიან ეჯავრებოდა გვირგვინები და თაიგულები; მას უყვარდა ყოველი საგნის დანახვა თავის ადგილზე.

თავს მსუბუქად, მშვიდად გრძნობდა. სწუხდა მხოლოდ რომ თავის თავის დანახვა არ შეეძლო. თავისი მედიდური გარეგნობით დილა-ადრან მთაზე მიმავალი! ეს ხომ ისეთი სანახაობაა, რომ დიდებულ მხატვარშიაც გამოიწვევს აღმაფრენას...

მიიხედ-მოიხედა. ახლო-მანლო ერთი ადამიანიშვილი ხომ არ არის, რომ დასტკებს მისი დანახვით. არავინ ჰაქანებდა, უცნაური ხმაურობა, ხმები ყურებში თუ თავში—თითონაც ვერ გამოერკვია სადა—ძალიან საგრძნობელი ხდებოდა აგერ რაწმინდემ კვირაა რაც ეს სტანჯავს. აღბად ტვინთან მიწოლილი სისხლია. საჭიროა სირბილი, კუნთების მოძრაობა, რომ სისხლმა უფრო ჩქარა იდინოს ძარღვებში...

ფეხი მოუჩქარა. მალე ისეთ სიმაღლეზე ავიდა, რომ სახლის სახურავები შორს დაბლობში მიიმალნენ. დამშვიდებული იდგა და ისვენებდა, სტკებოდა ამ დიდებულ სანახაობით, რომელშიც შეარყია, ღრმად ააღლევა. დიდხანს გაიყურებოდა აღტაცებული, შორს; დიდხანს თვალს ავლებდა გარემოს. პირდაპირ მთა ამართულიყო; დანაოქებული და დახეთქილი მთის ფერდობი თითქმის მწვერვალამდის ნაზი და სქელი ბალახით იყო დაფენილი. ველის სიღრმეში ლურჯად კამკამებდა ტბა, დაქანებული, მწვანე ხალიჩის მსგავსი ნაპირებით; ყველგან სადაც კი წყლის ცხოველყოფელი ძალა აღწევდა ყვავილები ჰყვავოდა. ცალკე სახლები, ვილები და მთელი სოფლები მწვანეში იფლებოდნენ; ფანჯრები ელექტრონივით ელვარებოდნენ; წითელი სახურავები და კოშკები მზის შუქზე ბრჭყვინავდნენ.

მხოლოდ სამხრეთისკენ წყალი და ცა ერთ მოვერცხლილ ნისლით შეერთებულიყვნენ; მაგრამ ამ ნისლშიაც გამოსჩანდა ცრიავი-ლურჯი ჰაერი, რომელშიაც იჭრებოდა ნაზი მოხაზულობა თეთრად დაფარულ მთის მწვერვალთა ვერცხლის ჯაჭვისა.

ამ მთებს მიაშტერა თვალი და დიდხანს არ მოუშორებია. როდესაც თვალი მოაშორა მის სულში არავითარი სიმტკიცე აღარ დარჩენილიყო. სულ თითქოს მოღუნდა მოეშვა. ცრემლები და ქვითინი აღრჩობდა.

ისევ გზას გაუღდა. ზევიდან, სადაც წიფლების ზოლი იწყებოდა, გუგულის ხმა მოესმა: ორი ხმა თანაბრად და ერთფეროვნად ბგერდა ჰაერში, ხან

იოსებ გილაშვილი.
(დაჭრილია).

გიორგი ბაკრაძე.
(დაჭრილია).

ჩაჩუმდებოდა ერთი წამით, და ხან ისევ გაისმოდა. ნელ-ნელა მიბიჯებდა და თავის თავზე ფიქრობდა.

მისტიური სულის განწყობილება, რომელმაც ბუნების ზედგავლენით შეიპყრო, ახალი არ იყო მისთვის, მაგრამ ასე ძლიერი არასოდეს არ ყოფილა, სხანს ბუნების გრძობა უფრო უღრმავდებოდა. ამაზე ბუნებრივი რაღა იქნება; ამის გულისათვის განა ღირს იპოქონდრიაში ჩავარდნა. მაგრამ, უამისოდაც მისი აზრები და გრძობანი ხელახლად მწყობრად ლაგდებოდნენ და განსაზღვრულ ფორმებში ყალიბდებოდნენ. არ გაუვლია სულ რამდენიმე წუთს, რომ ყველაფერი ძველებურად ნათელი და მკვიდრი გახდა მის სულში.

შეჩერდა და გარშემო მიიხედ-მოიხედა. ენლა მას ქალაქი იზიდავდა ქვეით, იზიდავდა და მასთან ზიზღსაც იწვევდა. სადაც ნაცრის ფერ, საზიზღარ წყლულად ეჩვენებოდა, რომლიც საიდლანაც გაჩნდა ამ სამოთხეში და ავადმყოფობას ავრცელებდა გარშემო.

ყველგან უზარმაზარი ქვის შენობები ამართულყვენენ და სიცოცხლეს უსპობდნენ ისედაც მცირე, ღარიბ მცენარეულობას.

მიხვდა, რომ ადამიანი—ყველაზე საშიში ქვემძროშია. დიახ, ამაში ეჭვი არ არის: ქალაქები—ეს ცივილიზაციისაგან წარმოშობილი მოშხამული მუწუჭებია. მათი სანახაობა ზიზღსა და გულის ტკივილს იწვევდა მასში.

წიფნარში შევიდა და დედამიწაზე დაეშვა. თავით ნიდაგს მიეკრა და შეისუნთქა მიწისა და ბალახების სუნი. მის თვალწინ მწვანე გამქვირვალე კედელი იდგა. ნეტარი გრძობა უესებდა გულს გრძობა უსაზღვრო სიყვარულისა, დამათრობელი ბედნიერებისა წიფლის ხეები ვერცხლის სვეტებად ეჩვენებოდა. ზევით შრიალებდა და ლელავდა მზის სხივებზე აკინძული ფოთლების მწვანე ფარდა გარშემო ყველაფერი ხარობდა, ყუჩინასა სცემდა, მღეროდა და იცინოდა. თვალები დახუჭა და მთელის არსებით მიეცა ნეტარებას...

სსოგნაში კვლავ გაიღვიძეს ღამის ოცნებებმა. ჯერ რაღაც უცნაური შფოთვა, ეფლრს ცემა, მერე ალელვებული ჩდგომარეობა რომელიც ტენში რაღაც სახეებს, სურათებს აღვიძებდა, რომელთა, წარმოშობის მიზეზი ვერაფრით გამოერკვია. ძლივს, ბოლოს მოაგონდა. ბინდია. დაუსრულებელი, მტერიანი ქუჩა იტალიაში; მხურვალე სუნთქვა ჯერ კიდევ გაუკვირებელი, გავარვარებული მიწისა. ყანებიდან გლეხები ბრუნდებიან: მამაკაცები, დედაკაცები, ბავშვები—მზისგან დამწვარნი, ჭრელ ტანისამოსში; მათი შავი, ალგზნებული თვალები რწმენით ანთებულან. ქუჩის ორივე მხარეზე ღარიბი, გვერდზე გადაწოლილი ქოხებია. ჰაერში ზარის რეკის ხმა ისმის. საღამოს ლოცაზე მოუწოდებს ხალხს.

თვითონ გამტკრიანებული, დაღალული, მწყურვალი, მშიერი, ნელა მიდის ქუჩაში, რომელზედაც ხალხი მუხლს იღრეკს, ხელები სალოცავად აღუპყრია. საცხებით სათნობა და დიდებულება. სანამ იწვა სულ ეს სურათი ედგა თვალწინ. აღილეგბა, სიხარული, ზეაღმტაცი თრთოლვა ღეთის წინაშე ბობოქრობდა მას გულში.

ღმერთს გაუსწორდა. მაგრამ თვალები გაახილა და გაჰკვირდა: ჩვენება თვალის დახამხამებაზე უმაღ გაჰქრა, გაიფანტა... როგორც წყლის სვეტი.

როცა ტყის სიღრმეში შევიდა გულში ჩაიხედა და თავის თავს უსაყვედურა უგუნურ ოცნებისათვის. მაგრამ ისინი ხომ მის და უნებურად, მისი სურვილის წინააღმდეგ ჩნდებოდნენ. ამ ოცნების სიძლიერე აშინებდა მას—მაგრამ ხომ შესაძლებელია, რომ მისი შიში უსაფუძვლო იყო.

მაგრამ ამის და მიუხედავად შიში უფრო და უფრო სტანჯავდა, თუმცა სრულიად ნათელი იყო, რომ საშიში არაფერია.

ისინი ნამდვილად თავყანსა სცემდნენ მას, როგორც წმინდანს, ის იტალიელები რომელთა სოფელში გამოიარა. თავიანთი ბავშვები შიშყანდათ კურთხევის მისაღებად. რატომაც არ უნდა ეკურთხები-

ნა? მღვდლები ხომ აკურთხებენ ხოლმე. მასში იყო რაღაც. მას უფრო მეტი ჰქონია მისაცემი ვიდრე სხვებს.. ეს აძლევდა ერთ სიტყვას, ერთად-ერთ უცხო მარგალიტ—სიტყვას: მშვიდობიანობა! ეს სიტყვა შეიცავდა ყველაფერს, ყველაფერს...

სისხლის სუნი თავს დასტრიალებს ქვეყანას. დაღვრილი სისხლი ბრძოლის ნიშანია. ამ ბრძოლის ხმაურობა განუწყვეტლოვ ესმოდა ცხადლოვ თუ სიზმარში. ძმები ძმებსა ჰბოცდნენ, დები-დებს. ამას კი უყვარდა ისინი და როცა მათ გააფთრებას ჰხედავდა, ხელებს იმტვრევდა სასოწარკვეთილებისა და მწუხარებისაგან. ამისი ხმა ქუხილივით უნდა გრგვინავდეს—აი რა სურდა გაშმაგებით. გაცხარებულ ბრძოლის დროს დადგეს კლდეზე, ყველას დასანახად, დაიყვიროს, ნიშანი მისცეს. ააცილოს ადამიანებს ძმათა შორის ომი, უჩვენოს გზა მშვიდობიანობისაკენ ეს—მისი მოვალეობაა, სინიდისის ბრძანება. მან იცის ეს გზა. მისკენ მიჰყავს ალაკაფუს კარებს ზედ წარწერით: ზუნება.

ადამიანებისათვის ბედნიერების სურვილმა და ვაჟაკობამ განდევნეს მისი გულიდან შიში.

მიდიოდა, თითქო ქადაგებდა, ხალხს უწოდებდა:

თქვენ მსუნაგები და ლოთები ხართ. თქვენს სუფრაზე ცხოველების ლეში სძევს. კაცის მჭამელებს ჰგევხართ. თავი დაანებეთ ლოთობას! შესწყვიტეთ, უბადრუკო, ცოცხალ არსებათა ხოცვა! დეე თქვენი საქმელი დედამიწის ნაყოფები იყოს. აილეთ თქვენი აბრეშუმის საბნები, ბალიშები, ძვირფასი სახლის მოწყობილება და ტანისამოსი, დააგროვეთ ერთად და შიგ ანთებული ჩირაღდანი ჩააგდეთ, რომ ყველაფრის მომსპობი ალიცამდის ავიდეს. მერე კი, როდესაც ამას შეასრულებთ, მოდით ჩემთან ყველა ტვირთმძიმენი და მაშვრალნო და შემოვიდექით მე მე წაგიყვანთ იმ მხარეში, სადაც ვეფხი და კამეჩი ერთად სძოვენ, სადაც გველებს შხამი არა აქვთ და ფუჭურებს ნესტარი. იქ მოკვდება თქვენში სიძულვილი და იღლეგრძელებს საუკუნო სიყვარული.

გული აევსო. აღქაფებული, შეუკავებელი ჩანჩქერივით გადმოხეთქა მის ბაგეთაგან სამღერავისა, ნუგეშისცემისა და მუდარის სიტყვებმა. მთელი სხეული ძლიერის გულისთქმით უცანცახებდა. გამოუთქმელის სიძლიერით, მოედო მოთხოვნილება მხურვალე სიყვარულით აღსავსე გულის გადაშლისა. უნდა ექადაგნა თუ გინდ ყვავილებისა და ჩიტებისათვის. გრძობდა, რომ მისი სიტყვების ძალა უძლეველი უნდა ყოფილიყო. საკმარისია მან ერთი სიტყვა წარმოსთქვას და ეს ციყვი, უდარდელათ, რომ გადახტ-გადმოხტოს ხიდან ხეზე, ჩამოვიდეს ძირს და მორჩილებით მის ფეხებს მიეკრას. იცოდა ეს, დანამდვილებით. იცოდა, როგორც იციან, რომ ქვა ჰაერში აგდებული დედამიწაზე უნდა დაეცეს. მასში ყოვლის შემძლე ძალა იყო—ძალა ქემშარიტებისა.

ტყე მოულოდნელად გათავდა.

თვალში სინათლე მოკლებულმა, თითქმის შეშინებულმა, თითქო ღრმა ძილიდან გამოერკვიაო გარშემო მიიხედ მოიხედა. გონებას კი მაინც მუშაობა არ შეუწყვეტია. ნაბიჯმა უცებ როგორღაც განსაზღვრული მიმართულება მიიღეს. ტყის ბოლოში გზა უცებ დაბლობისაკენ ეშვებოდა; სულ სირბილით ჩაიარა ეს გზა. თავისი თავი ჯარის-კაცად წარმოიღვინა, რომელიც მტერზე დასაცეად მირბის. შეჩერება ძნელი იყო. ძლიერი, ჩქარი მოძრაობა რაღაც გრძობას აღვიძებდა მის გულში: რაღაც ველურ სიხარულს, გონების ამრევ აღფრთოვანებას.

მერე გონს მოვიდა და თავზარდაცემულმა დაინახა, რომ გაჩქარებული თავქვე მობოდა. მის არსებაში რაღაც სცილობდა შეეჩერებინა იგი, წინ გადაღობოდა; მაგრამ თითქოს ზღვამ გადალახა, დაამტვრია საგუბარი. საღდაც მისი სულის სიღრმეში იგრძნო გაკვირვება, შიში, რაღაც გამოუთქმელი ძრწოლა.

სხეული თითქო უცხო გახდა მისთვის და ჰბორგავდა გაცოფებულივით. ტაშს უკრავდა, კბილებს აკრაჭუნებდა, ფეხებს აბაკუნებდა, ის იცინოდა,—იცინოდა თან და თან უფრო ხმა-მაღლა და ვერ ახერხებდა გაჩერებას.

უცებ შეჩერდა და გონს მოვიდა. თავზარდაცემული იდგა, ძალა-გამოლეული, ხელები ახალგაზრდა ცაცხვზე შემოეხვია. მერე ისევ გზას გაუდგა, მაგრამ ფრთხილად იმ რაღაც საშინელის, გამოუთქმელის ლოდინში. ნელ-ნელა გულზე მოეშვა: ისევ თავისუფლად და მსუბუქად იგრძნო თავი და ბოლოს თითონვე დაიწყო სიცილი თავის შიშზე.

საქართველო
საზოგადოებრივი

